

kötelezi, még pedig az általános egyenlő, titkos választójog mellett. Megállapítja tehát, hogy ennek a pártnak a kötelessége és föladata a harcnak a parlamentben való megvívása, a véderőjavaslat tárgyalásának minden eszközzel való meggátolása, mindaddig, amíg a választójogi reform az elhangzott királyi ígéretekhez képest megalkotva nincs.

A pártgyűlés ezért *fölszólítja a Justh-pártot ennek a harcnak a megvívására*, kimondván egyuttal, hogy a magyarországi szociáldemokrata párt ugyanezen célért a szervezett munkásság erejének és minden eszközének felhasználásával *végéig elszánt harcot fog vívni*, mellette állván mindazoknak, akik a népjogok mellé állanak és szembefordulva mindazokkal, akik ezt nem teszik.

Közgyűlés előtt a hétmillió kölcsön.

— Az aszfaltozás és a javadalmi palota. —

(*Saját tudósítónktól.*) Szerdán délután fontos ügyek tárgyalására gyűl egybe Szeged törvényhatósági bizottsága. Ezen a rendkívüli közgyűlésen tárgyalják a hétmillió kölcsön, a Tisza Lajos-körut aszfaltozásának és a javadalmi hivatal építésének a kérdését. Mind a három ügygel keddi ülésén foglalkozott a tanács, amely azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a kölcsönt a Pesti magyar kereskedelmi bank, Magyar jelzálog hitelbank és Első hazai takarékpénztár részvénytársaságokból álló konzorciumtól vegye kölcsön a város, az aszfaltozás munkálatait a legolcsóbb ajánlatot tévő vállalkozóval, a Magyar aszfalt társasággal végeztesse el, a javadalmi hivatal pedig a Mérey-utca és Mars-tér sarkán építsék föl.

Megírtuk annak idején, hogy a hétmillió kölcsön ügyével foglalkozott már a pénzügyi bizottság. Két ajánlat volt figyelembe vehető. A Pesti Magyar Kereskedelmi Banké, amellyel a Magyar Jelzálog Hitelbank és a Hazai Első Takarékpénztár együttesen tettek ajánlatot, továbbá a Magyar László- és Pánzváltóbanké. Az utóbbi volt a kedvezőbb ajánlat, amely szerint 96-os árfolyam mellett, 50 évi törlesztésre 5.19 százalékos annuitással, 25 évi törlesztésre pedig 6.77 százalékos annuitással adta volna meg a bank a kölcsönt. A pénzügyi bizottság azt javasolta, hogy a tanács kérjen újabb, olcsóbb ajánlatokat. Kedden járt le a határidő és akkor érkeztek meg az újabbak. A László- és Pánzváltóbank azonban most az előbbinél drágább ajánlatot tett. Most 96-os árfolyam mellett ötven évi törlesztésre 5.25 százalékos annuitással ajánlott 5.400,000 koronát és ugyancsak 96-os árfolyam mellett 25 évi törlesztésre 6.82 százalékos annuitással ajánlotta az aszfaltozásra szükséges 1.400,000 koronát. A törlesztés félévénként, készpénzben fizetendő.

A Magyar Kereskedelmi Bank csoportja valamivel kedvezőbb ajánlatot adott, mint előbb. Előzőleg ugyanis 96.5-os árfolyamot, most pedig 96.55-os árfolyamot ajánlott. Az annuitás az ötven éves 5.400,000 koronás kölcsönnél 5.19 százalék, a huszonöt éves 1.400,000 koronás kölcsönnél 5.19 százalék. A tanács az utóbbi ajánlatot terjeszti elfogadás végett a közgyűlés elé.

Amint ismeretes, a Tisza Lajos-körut aszfaltozási munkálatait illetőleg döntött már a tanács, mert a munkálatokkal a legolcsóbb ajánlattevőt, a Magyar Aszfalt Társaságot bízta meg. A határozat főbevezetés folytán kerül most a közgyűlés elé. A tanács azt javasolja, hogy a közgyűlés utasítsa el a főbevezetést, bízva meg a munkálatok elvégzésével ezt a vállalatot és mondja ki egyben a birtokon kívüli főbevezetést is, hogy azonnal megkezdhető legyen a munka.

A tanács javasolja továbbá a közgyűlésnek,

hogy a javadalmi hivatal a Mérey-utca és Mars-tér sarkán építsék föl, miután az építés költségei a nagy kölcsönben föl vannak véve.

Városszabályozási tekintetből a tanács a kiskaszinó mellett levő Maros-utca hét számú háznak és teleknek a megvételét javasolja. A középítési tanács az építési alaphól földözi a vétel 13,500 korona költségét.

Tanulságok

a zentai tűzvész után.

— Séta a romokon. —

(*Kiküldött munkatársunktól.*) Husvét vasárnapján ünnepi harangbugás helyett, vészkonagatás riasztotta meg Zenta ünneplő lakosságát. Az ünneplő város ott tolongott a főtéren, a katolikus templom körül, mikor kigyulladt a városháza. A harangokat félreverték, a megriadt emberek ijedten kiáltozták: — Tűz van, tűz van! A városháza után a templom gyulladt ki. *Hivatásos tűzoltó és vízhiány miatt mindkét épület elégett.*

Zenta városát százhusz évvel ezelőtt már meglátogatta egyszer a vöröskakas és ekkor a város teljesen leégett. Megállapította akkor a vizsgálat, hogy Zenta a legveszedelmesebb tűzfészek egyike. Ez a helyzet százhusz év után sem igen változott meg, a város a közigazgatási viszonyok elhanyagoltsága miatt ma is *valóságos tűzfészek.*

Zenta városnak mindössze csak három hivatásos tűzoltója van, akik parancsnok nélkül, egy nagyobb tűzzel szemben — mint azt a jelenlegi is megmutatta — teljesen tehetetlenek. És ehez járul még az is, hogy a tűzoltóság „fölszerelése” a leghiányosabb és a lehető legrosszabb. Mentőponyvát nem tudtak teremteni, mikor emberélet megmentéséről lett volna szó. A súlyos beteg tűzoltóparancsnok meg már három hónap óta szabadságon van és helyettesről Zenta városban, a tűzfészekben, senki sem gondoskodott.

A vizsgálat ezeket állapította meg: A tűz a városháza tornyában támadt. Körülbelül délután negyedhatkor félreverték a harangokat és alig néhány percre a kongatás után hatalmas, messzevilágító lángnyelvek csapkodtak ki a városháza tornyából. A toronyban a tüzet Gyurcsik Pál toronyőr vette észre, ki azonban a gyorsan elharapódzó lángok miatt már nem tudott a toronyból lejönni. Gyurcsik élete a legkomolyabb veszélyben forgott, mikor az önkéntes tűzoltók megérkeztek. A tűz körül összegyülekezett emberek nem az épület megmentését kívánta, hanem a toronyban rekedt toronyőrt akarta megmenteni. Gyurcsikot, Csupits István cipész élete kockáztatásával lehozta a toronyból. Mialatt a mentés tartott, a szél a lángnyelveket átesapdosta a katolikus templom kátrányos tetéjére és a templom is csakhamar lángokban állott. A torony félórai égés után nagy robajjal bedőlt, két harang megolvadt. Kettőzött erővel csak reggel négy órára tudták a tüzet lokalizálni.

A tűz okát még ezideig nem sikerült pontosan megállapítani. Komáromy Béla bűnügyi rendőrkapitány véleménye szerint a tűz valószínűleg úgy keletkezett, hogy a toronyőr néhány pajtásával mulatozott a toronyban és égő gyufát vagy cigarettát dobtak el.

Komáromy rendőrkapitány nyilatkozata különben is igen érdekes. Nyilatkozatában elmondta, hogy Zentán a lehető legrettenetesebb állapotok uralkodnak. Vasárnaponként ugyszólván az egész város részeg.

A közrendészet a legkezdetlegesebb fokon áll. A tűzrendészet meg egyáltalában sehogy sincs rendezve. A városnak mindössze csak négy hivatásos tűzoltója van, de jelenleg ezek is parancsnok nélkül vannak. Az önkéntes tűzoltók kiképzésére sem fordított soha gondot a város. A fölszerelésük a leghiányosabb. Az épü-

leteik meg valóságos tűzfészek, — még a középületeik is a legbotrányosabb állapotban vannak.

Zenta lakossága nem is igen sokat törődött azzal, hogy a rozoga városháza, meg a dűledező templom leégett, mert már régen óhajtották ezeknek az épületeknek az újjáépítését. A kár legnagyobb része nem térül meg, mely Komáromy rendőrkapitány számítása szerint három-négyszázezer korona.

A tüzeset legközelebről Gózon Istvánt a plébánost érintette, mert most Zentán nincs hely, hol istentiszteletet lehetne szolgáltatni. Érdekes, hogy a plébános már több ízben sürgette a templom renoválását vagy újra építését, mert a templom már két hónappal ezelőtt is bedőlt.

Komáromy rendőrkapitány hivatalos jelentést adott be a belügyminiszternek, Vojnich István főispánnak és Mihájlovics Kornél alispánnak, melyben a közigazgatási és tűzbiztonsági botrányokról számol be. Gózon István plébános pedig Csernoch János kalocsai érseknek számol be. Zenta város polgármestere kedden délután négy órára rendkívüli közgyűlést hívott össze. A közgyűlésen izgalmas fölshozalások voltak az állapotok miatt és az előjelekből ítélve, a káros tüzesetnek meglesz az a hatása, hogy a hiányokat, botrányokat, türhetetlen állapotokat megszüntessék.

Kedden kezdték meg a romok eltakarítását, ami nagyon nehezen megy, mert a falak bedüléssel fenyegetnek. A városháza tetőpárkányai még tegnap leomlottak.

A leégett római katolikus templomot Gózon István plébános a Gazdák biztosító szövetkezeténél biztosította tűzkár ellen. Csernoch János, az új püspök nem hagyta jóvá a biztosítást és utasította a plébániát, hogy az üzletet a Generalival kösse meg. A Generali zentai fiókjának nincs tudomása arról, hogy a templom náluk biztosítva volt és így valószínű, hogy az elégett felszerelések és műtárgyak értéke, melyek közül csak Than Károly negyvenezer koronás oltárképét mentették ki, nem térül meg.

A katonai kérdés.

— Magyar miniszterek Bécsben. —

(*Saját tudósítónktól.*) Héderváry gróf miniszterelnök titkárával, Bárczy István dr.-ral Hédervárról kedden reggel Bécsbe érkezett, hogy a védőerő-reform dolgában a tárgyalást folytassa. A miniszterelnök a délelőtti egy magyar minisztériumban töltötte s ott fogadta a külügyminiszter képviselőjét, Pallavicini örgróf osztályfőnököt. A király szerdán külön kihallgatáson fogadja a miniszterelnököt.

Héderváry gróf ma délután meglátogatta Bienert báró osztrák miniszterelnököt és folytatta vele a tanácskozást. Héderváry gróf elutazása óta nem volt jegyzékváltás, de a két miniszterelnök leveleket váltott, amelyeknek tárgya a véderőreform s különösen a Bienert báró által megpendített új eszme volt. Ez a levélváltás azonban nem vitte előbbre a tárgyalást, mert magyar részről az osztrák miniszterelnök javaslatát, mint „a területiális elve ellen” irányulót, nem fogadták el. A tárgyalás tehát ma épen ott van, a hol mult kedden megszakították és újra annál a kérdésnél kezdődött meg, hogy miképen bánjanak azokkal a magyar alattvalókkal, kik a hadseregben tényleges szolgálatot teljesítenek és akik sem németül, sem magyarul nem tudnak, amikor mint vádlottak a katonai büntető bíróság előtt meg fognak jelenni. Arról van szó, vajjon ilyen esetekben a bírósági nyelv a német szolgálati nyelv vagy a magyar államnyelv legyen-e. Ez a kérdés az eddigi tárgyalás egész folyamata alatt a legnagyobb nehézséget okozta s most meg akarják találni a módját, hogy ezen a nehézségen áteszenek.